

INFORMACINIAI SEMINARAI

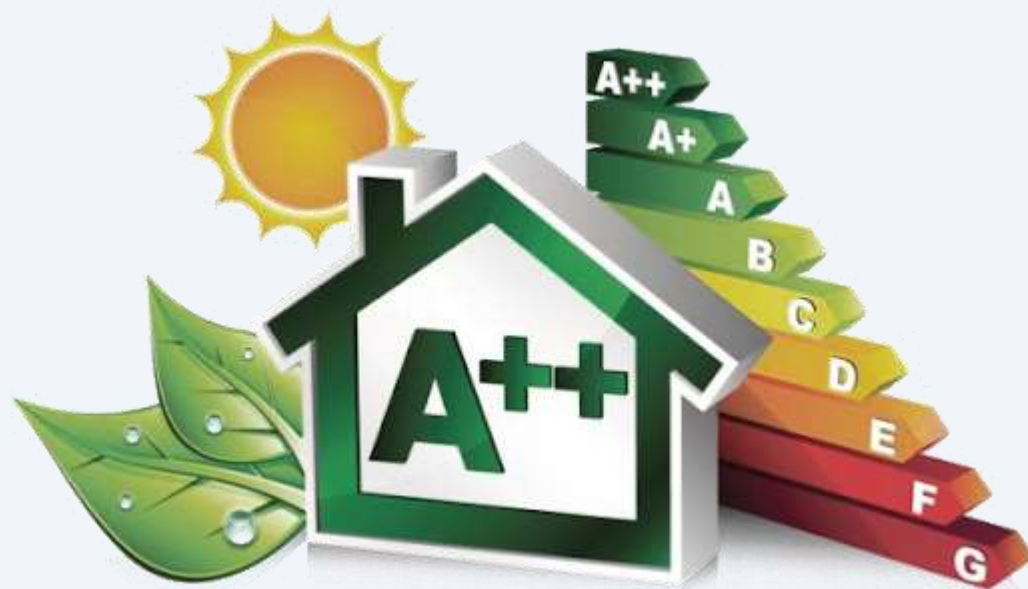
Statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovams ir
rangovams

Pastatų energinis naudingumas

Pastatų energinis naudingumas

Pastato energinis naudingumas

apskaičiuotas arba išmatuotas **energijos kiekis**, reikalingas patenkinti su įprastu pastato naudojimu siejamą energijos poreikį, įskaitant energiją pastato **šildymo, vėsinimo, vėdinimo, karšto vandens ir apšvietimo** reikmėms;



Pastatų energinis naudingumas

Minimalūs pastatų energinio naudingumo reikalavimai privalomi:

- **naujiems statomiems** pastatams (jų dalims);
- **rekonstruojamiems, atnaujinamiems (modernizuojamiems) ar remontuojamiems** pastatams (jų dalims), kai jų rekonstravimo, atnaujinimo (modernizavimo) ar remonto, kuriais atkuriamos ar pagerinamos pastato atitvarų ir (ar) inžinerinių sistemų fizinės ir energinės savybės, **kaina sudaro daugiau kaip 25 procentus pastato vertės**, neįskaitant žemės sklypo, ant kurio stovi pastatas, vertės. Šio punkto reikalavimai taikomi tiek, kiek tai techniškai, funkciniu požiūriu ir ekonomiškai įmanoma.

Pastatų energinis naudingumas

Minimalūs privalomi pastatų energinio naudingumo reikalavimai nenustatomi:

- pastatams, kurie yra **kultūros paveldo statiniai**, jeigu laikantis reikalavimų nepageidautinai pakistų jų būdingos savybės ar išvaizda;
- **maldos namų** ir kitokios religinės veiklos pastatams;
- **laikiniesiems** pastatams, skirtiems naudoti **ne ilgiau kaip 2 metus**;
- **nedaug energijos sunaudojantiems** gamybos ir pramonės, sandėliavimo paskirties ir žemės ūkiui tvarkyti skirtiems negyvenamiesiems pastatams;
- **atskirai stovintiems** pastatams, kurių bendras naudingasis vidaus patalpų plotas **ne didesnis kaip 50 kv. m**;
- **poilsio paskirties, sodų paskirties** pastatams, naudojamiems **ne ilgiau kaip 4 mėnesius per metus**;
- **nešildomiems** pastatams;
- **avarinės būklės** pastatams, kurių atnaujinimas atsižvelgus į sąnaudas, skaičiuojant per apytikrą avarinės būklės pastatų ekonominio gyvavimo ciklą, būtų nenaudingas.

Pastatų energinis naudingumas

Pastatų energinio naudingumo sertifikavimas privalomas:

- **užbaigus naujų pastatų (jų dalių) statybą;**
- **užbaigus pastatų (jų dalių) rekonstravimą, atnaujinimą (modernizavimą) ar kapitalinį remontą, kai jų rekonstravimo, atnaujinimo (modernizavimo) ar kapitalinio remonto, kuriais atkuriamos ar pagerinamos pastato atitvarų ir (ar) inžinerinių sistemų fizinės ir energinės savybės, kaina sudaro daugiau kaip 25 procentus pastato vertės, neįskaitant žemės sklypo, ant kurio stovi pastatas, vertės.**

Pastato energinio naudingumo sertifikavimas atliekamas **užbaigus** naujo pastato (jo dalies) statybą, pastato rekonstravimą, atnaujinimą (modernizavimą) ar kapitalinį remontą **prieš surašant** statybos užbaigimo aktą arba prieš teikiant deklaraciją apie statybos užbaigimą.

Pastatų energinis naudingumas

Pastatų energinio naudingumo sertifikavimas privalomas:

- **parduodant ar išnuomojant pastatus ir (ar) jų dalis** (butus, kitos paskirties atskiro naudojimo patalpas). Statytojas (užsakovas) ar savininkas galimam naujam nuomininkui arba galimam pirkėjui privalo pateikti susipažinti, o pirkėjui arba naujam nuomininkui perduoti galiojantį pastato ar jo dalies **energinio naudingumo sertifikatą** arba jo kopiją. Skelbimuose apie parduodamus ar išnuomojamus pastatus ir (ar) jų dalis turi būti nurodomas pastato energinio naudingumo sertifikate nurodytas energinio naudingumo rodiklis;
- **pastato dalies** energinio naudingumo sertifikatas gali būti išduodamas vadovaujantis viso pastato su bendra šildymo sistema energinio naudingumo sertifikatu; daugiabučio pastato buto energinio naudingumo sertifikatas – tokio paties buto tame pačiame daugiabučiame pastate energinio naudingumo sertifikatu arba tipiniu energinio naudingumo sertifikatu, **priskiriant žemiausią energinio naudingumo klasę**.

Pastatų energinis naudingumas

Pastatų energinio naudingumo sertifikavimas privalomas:

- **didesniems kaip 250 kvadratinių metrų** (iki 2015 m. liepos 9 d. – didesniems kaip 500 kv. m) naudingojo vidaus patalpų ploto **viešbučių, administracinės, prekybos, paslaugų, maitinimo, transporto, kultūros, mokslo, sporto, gydymo ir poilsio paskirties** pastatams;
- pastatams, kurių **didesnę kaip 250 kvadratinių metrų** (iki 2015 m. liepos 9 d. – didesnę kaip 500 kv. m) naudingojo vidaus patalpų ploto dalį sudaro **viešbučių, administracinės, prekybos, paslaugų, maitinimo, transporto, kultūros, mokslo, sporto, gydymo ir poilsio paskirties** patalpos.

Šiuose pastatuose gerai matomoje vietoje turi būti iškabintas žmonėms gerai įžiūrimas **ne senesnis kaip 10 metų** pastato energinio naudingumo sertifikatas arba jo kopija.

Pastatų energinis naudingumas

Pastatų energinio naudingumo sertifikatas

Valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir įmonių statomi nauji, o nuo 2021 m. sausio 1 d. – visi statomi nauji pastatai **turi būti energijos beveik nevartojančys pastatai**, kaip jie suprantami pagal Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymą.

Pastatų energinio naudingumo sertifikatai registruojami ir sertifikavimo priežiūra atliekama naudojantis Pastatų energinio naudingumo sertifikatų ir **pastatų energinio naudingumo sertifikavimo ekspertų informacine sistema**.

Pastatų energinio naudingumo sertifikavimą atlieka atestuoti fiziniai asmenys – **pastatų energinio naudingumo sertifikavimo ekspertai**.

Pastatų energinio naudingumo sertifikavimo ekspertų kvalifikacinius reikalavimus, atestavimo, kvalifikacijos atestatų išdavimo, keitimo, galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir kvalifikacijos atestatų panaikinimo tvarką nustato ir ekspertų atestavimą atlieka Vyriausybės įgaliota institucija – **VšĮ Statybos sektoriaus vystymo agentūra**.

Pastatų energinis naudingumas

Pastatų energinio naudingumo sertifikatas

Pastatų energinio naudingumo sertifikavimą prižiūrinti institucija per 5 darbo dienas nuo pastato energinio naudingumo sertifikato įregistravimo dienos **išsiunčia kadastro tvarkytojui pranešimą** apie išduotą pastato ar jo dalies (buto, kitos paskirties atskiro naudojimo patalpos) energinio naudingumo sertifikatą.

Kadastro tvarkytojas pagal išduotą energinio naudingumo sertifikatą **į nekilnojamojo turto kadastrą įrašo** pastato ar jo dalies (buto, kitos paskirties atskiro naudojimo patalpos) **energinio naudingumo klasę** ir skaičiuojamosios šiluminės **energijos sąnaudas** pastato ar jo dalies (buto, kitos paskirties atskiro naudojimo patalpos) vieno kvadratinio metro šildomo ploto šildymui per metus.

Pastato energinio naudingumo **sertifikatas galioja ne ilgiau kaip 10 metų.**

Pastatų energinis naudingumas

Pastatų energinio naudingumo reikalavimai

Naujų pastatų ar pastato dalių, kurių prisijungimo sąlygų ir specialiųjų reikalavimų išdavimo diena, o kai minėti dokumentai neprivalomi, – projektavimo darbų rangos sutarties pasirašymo diena yra **po 2006 m. sausio 4 d., energinio naudingumo klasė turi būti ne žemesnė kaip C.**

Statomų pastatų, kuriems leidimas statyti naują statinį ar rašytinis įgalioto valstybės tarnautojo pritarimas statinio projektui išduotas, kai statybą leidžiantys dokumentai neprivalomi, – statybos darbai pradėti **po 2014 m. sausio 1 d., energinio naudingumo klasė turi būti ne žemesnė kaip B.**

Statomų pastatų, kuriems prašymas išduoti leidimą statyti naują statinį ar rašytinį įgalioto valstybės tarnautojo pritarimą statinio projektui pateiktas po 2016 m. lapkričio 1 d., kai statybą leidžiantys dokumentai neprivalomi, – statybos darbai pradėti **po 2016 m. lapkričio 1 d., energinio naudingumo klasė turi būti ne žemesnė kaip A.**

Statomų pastatų, kuriems prašymas išduoti leidimą statyti naują statinį pateiktas po 2018 m. sausio 1 d., kai statybą leidžiantys dokumentai neprivalomi, – statybos darbai pradėti **po 2018 m. sausio 1 d., energinio naudingumo klasė turi būti ne žemesnė kaip A+.**

Statomų pastatų, kuriems prašymas išduoti leidimą statyti naują statinį pateiktas po 2021 m. sausio 1 d., kai statybą leidžiantys dokumentai neprivalomi, – statybos darbai pradėti **po 2021 m. sausio 1 d., energinio naudingumo klasė turi būti ne žemesnė kaip A++.**

Pastatų energinis naudingumas

Modernizuojamų pastatų energinio naudingumo reikalavimai

Modernizuojami pastatai (jų dalys), kai modernizavimo, kuriuo atkuriamos ar pagerinamos pastato atitvarų ir (ar) jo inžinerinių sistemų fizinės ir energinės savybės, **kaina viršija daugiau kaip 25 procentus pastato vertės**, turi atitikti tokius minimalius energinio naudingumo reikalavimus:

- pastatai, kuriems leidimas modernizuoti pastatą (jo dalį) ar rašytinis įgalioto valstybės tarnautojo pritarimas statinio projektui išduotas iki 2014 m. sausio 1 d., kai statybą leidžiantys dokumentai neprivalomi, – statybos darbai pradėti **iki 2014 m. sausio 1 d., energinio naudingumo klasė turi būti ne žemesnė kaip D;**
- pastatai, kuriems leidimas modernizuoti pastatą (jo dalį) ar rašytinis įgalioto valstybės tarnautojo pritarimas statinio projektui išduotas po 2014 m. sausio 1 d., kai statybą leidžiantys dokumentai neprivalomi, – statybos darbai pradėti **po 2014 m. sausio 1 d., energinio naudingumo klasė turi būti ne žemesnė kaip C,**
- pastatai, kuriems leidimas atnaujinti (modernizuoti) pastatą (jo dalį) išduotas nuo 2024 m. sausio 1 d., kai statybą leidžiantys dokumentai neprivalomi, – statybos darbai pradėti **nuo 2024 m. sausio 1 d.** ir finansuojama Lietuvos Respublikos ir (ar) Europos Sąjungos biudžeto lėšomis, **energinio naudingumo klasė turi būti ne žemesnė kaip B**, išskyrus atvejus, kai pasirašytoje Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) teikimo sutartyje numatyta **C energinio naudingumo klasė.**

Pastatų energinis naudingumas

Modernizuojamų pastatų energinio naudingumo reikalavimai

Kitais atvejais, atliekant pastato remontą, kuriuo atliekamas pastatų atitvarų ar jų dalių apšiltinimas, fasado elementų (langų, durų) pakeitimas, keičiamų pastato atitvarų (jų dalių) šiluminės savybės turi atitikti reikalavimus, keliamus **C energinio naudingumo klasės** pastatų atitvaroms (jų dalims), pateiktus Reglamento 3 lentelėje.

Jei naujai statomo pastato dalyje įrengta autonominė (kita, negu pastate) šildymo sistema arba autonominė energijos šiai pastato daliai šildyti apskaita, šios pastato dalies **energinio naudingumo klasė** turi atitikti Reglamento 17–21 punktuose nurodytus reikalavimus (žr. 10 skaidrę).

Kai naujas statybą leidžiantis dokumentas yra privalomas ir išduodamas pagal Statybos įstatymo reikalavimus **tęsti statybą pakeitus esminius statomo statinio sprendinius**, tai statomų pastatų **energinio naudingumo klasė** turi būti ne žemesnė kaip **pirminio prašymo išduoti leidimą statyti naują statinį pateikimo metu**.

Dėkojame už dėmesį